

Redactioneel Afgelopen oktober bestormden honderden Afrikaanse immigranten verschillende malen de zes meter hoge prikkeldraadversperringen rond de Spaanse enclaves Ceuta en Melilla in Marokko, de poort naar Europa. Bij deze bestorming kwamen elf immigranten om; diegenen die niet slaagden zich met gevaar voor eigen leven over de hekken te vechten werden, na aanvankelijk zonder water en voedsel te zijn achtergelaten aan de grens met Algerije, onder internationale druk teruggevoerd naar hun land van herkomst, voornamelijk landen ten zuiden van de Sahara. Als reactie kondigde de Spaanse overheid aan een derde hek te plaatsen rond de enclaves en werd er door de Europese Unie veertig miljoen euro toegezegd aan Marokko voor het verbeteren van de grensbewaking.¹

Volgens gegevens van het Amsterdams bureau voor Onderzoek en Statistiek is de op een na grootste groep immigranten in Amsterdam de groep uit de geïndustrialiseerde landen. In de stadsdelen Amsterdam-Zuid en Amsterdam Centrum maken zij bijna 25 procent uit van de bevolking.² Het zijn voornamelijk *expats* uit de Verenigde Staten, Duitsland, Japan en Engeland. Zij vormen, in de woorden van Geert Mak, de schaduw van de niet-aflatende discussie over migratie,³ een discussie die nadrukkelijk gedomineerd wordt door de karikatuur van de (Noord)- Afrikaanse gelukszoeker. Het is bovendien een discussie die, opgezweept door een politiek in de greep van populisme, steeds meer gevoerd wordt langs de lijnen van inclusiviteit en exclusiviteit. In het verlengde van dit debat is een vermoedende exercitie in navelstaarderij ontstaan rondom 'eigenheid', en een poging tot het

Editorial Several times this past October, hundreds of African immigrants stormed the 6-m-high barbed-wire fences that surround the Spanish enclaves of Ceuta and Melilla in Morocco, gateway to Europe. Eleven immigrants died during the attempt, and those who risked their lives to scale the fences and failed were initially left at the Algerian border without food or water and later, under international pressure, flown back to their native countries, most of which are sub-Saharan nations. Spanish authorities responded to the situation by installing a third perimeter fence around the enclaves, and the European Union pledged 40 million euros to Morocco for the improvement of border patrols.¹

Data gathered by Amsterdam's Department of Research and Statistics shows that the second-largest group of immigrants in Amsterdam is composed of people from industrialised countries. In the districts of Amsterdam-Zuid and Amsterdam Centrum, this category makes up nearly 25 percent of the population.² The majority of these residents are expats from the United States, Germany, Japan and England. Writer Geert Mak has referred to them as the shadow of the unremitting Dutch discussion on migration,³ a debate emphatically dominated by the caricature of the (North) African adventurer. Moreover, inflamed by a political climate in the grip of populism, this discussion increasingly follows the lines of inclusivity and exclusivity. Emerging in the wake of this debate are a wearisome exercise in navel gazing that centres on 'individuality' and an attempt to define a nationalised cultural identity which the foreigner is asked to assume through integration (read 'assimilation'). In

definiëren van een genationaliseerde culturele identiteit waarin de vreemdeling dient te integreren, lees: assimileren. In zijn essay 'Leve Spinoza, leve Gümüs, leve de mercator sapiens!'⁴ wijst Geert Mak echter op de noodzaak van immigratie als voorwaarde voor stedelijkheid. Het is juist de invloed van immigranten geweest die de Hollandse steden, met name Amsterdam, heeft groot gemaakt.

In een wereld die onder invloed van globalise-ring op drift is geraakt, is de huidige simplificatie in het debat over immigratie niet vol te houden. Volgens het UN Statistics Department leven momenteel tussen de 185 en 192 miljoen mensen buiten hun geboorteland, tegen 175 miljoen in het jaar 2000. In 2000 was bovendien één op de tien mensen in de meer ontwikkelde gebieden in de wereld een migrant, wat neerkomt op 3 procent van de wereldbevolking. Nationaliteit wordt bovendien steeds meer tot handelswaar gemaakt onder invloed van een wereldwijde economie die bestaande structuren ondermijnt en middels communicatietechnologie wereldsteden met elkaar verknoopt buiten de traditionele verbanden om. Toch vond in 2001 44 procent van de ontwikkelde landen de immigratiecijfers te hoog.⁵ Deze zienswijze is voornamelijk gebaseerd op de veronderstelling dat migranten eerder een last zijn voor het gastland dan een verrijking.

Dit kosten-batenperspectief op migratie is opvallend aanwezig in het werk van de Franse kunstenaar Matthieu Laurette. Laurette werkt sinds 1998 aan het *Citizenship Project*. In dit project onderzoekt hij welke kosten er verbonden zijn aan het verwerven van een 'nieuwe' nationaliteit. Laurette streeft ernaar zo veel mogelijk (dubbele) nationaliteiten te verwerven. In his essay 'Leve Spinoza, leve Gümüs, leve de mercator sapiens!'⁴ Geert Mak does mention, however, the need for immigration as a precondition for urbanness. The impact of immigrants on Dutch cities – and on Amsterdam in particular – is precisely what has made these places what they are today.

In a world that has gone adrift under the influence of globalisation, the current simplification of arguments within the Dutch debate on immigration is untenable. According to the latest figures from the UN Statistics Division, between 185 and 192 million people are living outside their native countries, up from 175 million in 2000. In 2000, moreover, one out of ten people in the more developed areas of the world was a migrant; this is three percent of the world population. Nationality, furthermore, is becoming more and more of a commodity, as a result of a global economy that undermines existing structures and that uses new communication technology rather than traditional modes of communication to interconnect the world's big cities. Nevertheless, 44 percent of the developed countries found their immigration levels too high in 2001.⁵ This perception is based mainly on the assumption that migrants are more of a burden on host countries than a benefit to them.

This cost-benefit perception of migrancy is strikingly present in the work of French artist Matthieu Laurette. Since 1998 Laurette has been working on the *Citizenship Project*, in which he examines the costs involved in adopting a new nationality. Laurette is attempting to acquire as many (simultaneous) nationalities as possible. In his exhibitions and on his website (www.citizenship-project.com), he reveals not only

zijn exposities en op de website van zijn project (www.citizenship-project.com) onthult hij per land de kosten en vereiste procedures die men moet doorlopen om een nieuwe nationaliteit te krijgen. Hij brengt het verband tussen kapitaal en toegang tot staatsburgerschap aan het licht. Hij behandelt nationaliteit als koopwaar, als een consumptieartikel waarbij het vooral om geld draait en niet om een specifieke culturele context. Door zo veel mogelijk nationaliteiten aan te nemen hekelt hij het idee van nationaliteit als iets unieks.

Het is dus duidelijk dat migratie aan maatschappelijke, economische en politieke structuren raakt. Het heeft daardoor ook een fundamentele rol gespeeld bij de vorming van stedelijke gemeenschappen en doet dat nog steeds. De relatie tussen immigratie, architectuur en stedenbouw is echter niet altijd direct te herleiden. Stephen Cairns vat het op als binair, een relatie van tegengelden. In zijn visie is architectuur een term die 'verband houdt met de gegrondheid van een gebouw, de inrichting van een plaats en de afbakening van een territorium', terwijl migratie verband houdt met 'ontworteling, mobiliteit en de tijdelijkheid van individuen en groepen mensen'.⁶ In 'Home-Land' wordt deze relatie onderzocht vanuit het concept van het buitenlanderzijn. Migratie impliceert beweging en de herziening van iemands fysieke en geografische grenzen en brengt daarom het begrip 'buitenlander-zijn' met zich mee. 'Het woord "buitenlands" duidt op een eigenschap of entiteit die relatief moet worden opgevat: "buitenlands" staat altijd in relatie tot binnen, binnenlands, het bekende, een grens Symptomatisch voor het relatieve karakter van het buitenlandse

is de noodzaak het buitenlandse negatief te definiëren, een symptoom dat in vrijwel elk woordenboek naar voren komt: buitenlander zijn betekent niet bij een groep horen, niet een bepaalde taal spreken, niet dezelfde gebruiken hebben; het betekent onbekend zijn, unheimisch, onnatuurlijk, onbevoegd, onbegrijpelijk, ongepast, onbehoorlijk'⁷ Dit relatieve karakter van het buitenlanderzijn maakt een herziening van het bekende noodzakelijk, vereist zelfs dat het zich aan introspectie onderwerpt.

In dit nummer van *OASE* wordt naar immigratie (de-contextualisering) gekeken vanuit het architectonische en stedelijke concept van plaats. Anders dan op de effecten van immigratie, bijvoorbeeld in de vorm van een architectonische verschnijingsvorm, concentreert het nummer zich op het proces van het zich een 'plaats' eigen maken. Als in een anatomische studie wordt vanuit verschillende perspectieven de thematiek van immigratie aangesneden, daarmee nadrukkelijk de complexiteit van het fenomeen blootleggend.

De artikelen waaruit dit nummer bestaat plaatsen stedenbouwkundige kwesties en ontwerpmethoden die verband houden met migratie binnen een literair kader. Eric Bolle reflecteert in zijn artikel vanuit een cultureel-filosofisch perspectief op het begrip 'tussen'. Hij bespreekt het begrip stedelijke ruimte in relatie met de toestand van ballingschap, de literatuur en de politiek en plaatst die *tussen* Utopie en nostalgie in. 'De culturele kwestie is angstaanjagend, het probleem van de cultuur heeft een desintegrerende invloed. Spreken over eigen taal en cultuur, over eigen achtergrond en identiteit, is een privilege dat aan de minderheden is voorbehouden'.⁸

what each country charges for the privilege of citizenship, but also what the procedure leading to one's new nationality entails. Laurette points out the link between capital and the access to citizenship. He treats nationality as a product, as a consumer good based more on money than on a specific cultural context. By adopting as many nationalities as possible, he taunts the singularity of what it means to have 'a nationality'.

It is obvious, therefore, that migrancy is affected by social, economic and political structures. As a consequence, immigration has played and does play a fundamental role in the formation of urban communities. The relationship involving immigration, architecture and urban design is not something that can be reduced to a simple explanation, however. Stephen Cairns sees it as a binary relationship, a relationship of opposites. Cairns writes that architecture is a term that is 'associated with groundedness of buildings, the constitution of places, and the delimitation of territories', whereas migration is associated with 'uprootedness, mobility, and transience of individuals and groups of people'.⁶ 'Home-Land' explores this relationship as it pertains to the notion of foreignness. Migrancy implies movement and the revision of one's physical and geographical borders; as a result, migrancy is associated with foreignness. 'Derived from a Latin term meaning "outside" (foras), the word foreign designates a quality or an entity conceived relatively: the foreign is always relative to the inside, the domestic, the familiar, a boundary . . . Symptomatic of the relative nature of the foreign is the necessity of defining the foreign negatively, a symptom exhibited by virtually any dictionary: to be foreign is not

belonging to a group, not speaking a given language, not having the same customs; it is to be unfamiliar, uncanny, unnatural, unauthorized, incomprehensible, inappropriate, improper . . .'⁷ The relative nature of foreignness calls for a revision of the familiar and requires foreignness to engage in introspection.

In this issue of *OASE*, immigration (decontextualisation) is observed through the architectural and urban notions of place. Rather than concentrating on the effects of immigration – as some sort of architectonic form, for example – the journal focuses on the migrational process of place-making. In the manner of an anatomical study, the theme of immigration is approached from different angles, clearly exposing the complexity of the phenomenon.

The articles selected for this publication place migrancy-related issues such as urban design and its methodologies within a literary framework. Taking a cultural-philosophical standpoint, Eric Bolle comments on the 'in between'. He discusses the topic of urban space as it relates to the state of exile, to literature and to politics, placing such issues between Utopia and nostalgia. 'The cultural question is frightening; the problem of culture has a disintegrating influence. Speaking about one's own language and culture, one's background and identity, is a privilege reserved for minorities'.⁸

Raoul Bunschoten, a Dutch architect based in London, uses maps to illustrate the influence of social and cultural immigration on urban processes. His article is part of a research project aimed at the realisation of a world atlas that will map the 'new world' and show the global trends which affect cities and increase

zijn exposities en op de website van zijn project (www.citizenship-project.com) onthult hij per land de kosten en vereiste procedures die men moet doorlopen om een nieuwe nationaliteit te krijgen. Hij brengt het verband tussen kapitaal en toegang tot staatsburgerschap aan het licht. Hij behandelt nationaliteit als koopwaar, als een consumptieartikel waarbij het vooral om geld draait en niet om een specifieke culturele context. Door zo veel mogelijk nationaliteiten aan te nemen hekelt hij het idee van nationaliteit als iets unieks.

Het is dus duidelijk dat migratie aan maatschappelijke, economische en politieke structuren raakt. Het heeft daardoor ook een fundamentele rol gespeeld bij de vorming van stedelijke gemeenschappen en doet dat nog steeds. De relatie tussen immigratie, architectuur en stedenbouw is echter niet altijd direct te herleiden. Stephen Cairns vat het op als binair, een relatie van tegendelen. In zijn visie is architectuur een term die 'verband houdt met de gegrondheid van een gebouw, de inrichting van een plaats en de afbakening van een territorium', terwijl migratie verband houdt met 'ontworteling, mobiliteit en de tijdelijkheid van individuen en groepen mensen'.⁶ In 'Home-Land' wordt deze relatie onderzocht vanuit het concept van het buitenlanderschap. Migratie impliceert beweging en de herziening van iemands fysieke en geografische grenzen en brengt daarom het begrip 'buitenlanderschap' met zich mee. 'Het woord "buitenlands" duidt op een eigenschap of entiteit die relatief moet worden opgevat: "buitenlands" staat altijd in relatie tot binnen, binnenlands, het bekende, een grens Symptomatisch voor het relatieve karakter van het buitenlandse

is de noodzaak het buitenlandse negatief te definiëren, een symptoom dat in vrijwel elk woordenboek naar voren komt: buitenlander zijn betekent niet bij een groep horen, niet een bepaalde taal spreken, niet dezelfde gebruiken hebben; het betekent onbekend zijn, unheimisch, onnatuurlijk, onbevoegd, onbegrijpelijk, ongepast, onbehoorlijk'⁷ Dit relatieve karakter van het buitenlanderschap maakt een herziening van het bekende noodzakelijk, vereist zelfs dat het zich aan introspectie onderwerpt.

In dit nummer van *OASE* wordt naar immigratie (de-contextualisering) gekeken vanuit het architectonische en stedelijke concept van plaats. Anders dan op de effecten van immigratie, bijvoorbeeld in de vorm van een architectonische verschnijingsvorm, concentreert het nummer zich op het proces van het zich een 'plaats' eigen maken. Als in een anatomische studie wordt vanuit verschillende perspectieven de thematiek van immigratie aangesneden, daarmee nadrukkelijk de complexiteit van het fenomeen blootleggend.

De artikelen waaruit dit nummer bestaat plaatsen stedenbouwkundige kwesties en ontwerpmethoden die verband houden met migratie binnen een literair kader. Eric Bolle reflecteert in zijn artikel vanuit een cultureel-filosofisch perspectief op het begrip 'tussen'. Hij bespreekt het begrip stedelijke ruimte in relatie met de toestand van ballingschap, de literatuur en de politiek en plaatst die *tussen* Utopie en nostalgie in. 'De culturele kwestie is angstaanjagend, het probleem van de cultuur heeft een desintegrerende invloed. Spreken over eigen taal en cultuur, over eigen achtergrond en identiteit, is een privilege dat aan de minderheden is voorbehouden.'⁸

what each country charges for the privilege of citizenship, but also what the procedure leading to one's new nationality entails. Laurette points out the link between capital and the access to citizenship. He treats nationality as a product, as a consumer good based more on money than on a specific cultural context. By adopting as many nationalities as possible, he taunts the singularity of what it means to have 'a nationality'.

It is obvious, therefore, that migrancy is affected by social, economic and political structures. As a consequence, immigration has played and does play a fundamental role in the formation of urban communities. The relationship involving immigration, architecture and urban design is not something that can be reduced to a simple explanation, however. Stephen Cairns sees it as a binary relationship, a relationship of opposites. Cairns writes that architecture is a term that is 'associated with groundedness of buildings, the constitution of places, and the delimitation of territories', whereas migration is associated with 'uprootedness, mobility, and transience of individuals and groups of people'.⁶ 'Home-Land' explores this relationship as it pertains to the notion of foreignness. Migrancy implies movement and the revision of one's physical and geographical borders; as a result, migrancy is associated with foreignness. 'Derived from a Latin term meaning "outside" (foras), the word foreign designates a quality or an entity conceived relatively: the foreign is always relative to the inside, the domestic, the familiar, a boundary Symptomatic of the relative nature of the foreign is the necessity of defining the foreign negatively, a symptom exhibited by virtually any dictionary: to be foreign is not

belonging to a group, not speaking a given language, not having the same customs; it is to be unfamiliar, uncanny, unnatural, unauthorized, incomprehensible, inappropriate, improper'⁷ The relative nature of foreignness calls for a revision of the familiar and requires foreignness to engage in introspection.

In this issue of *OASE*, immigration (decontextualisation) is observed through the architectural and urban notions of place. Rather than concentrating on the effects of immigration – as some sort of architectural form, for example – the journal focuses on the migrational process of place-making. In the manner of an anatomical study, the theme of immigration is approached from different angles, clearly exposing the complexity of the phenomenon.

The articles selected for this publication place migrancy-related issues such as urban design and its methodologies within a literary framework. Taking a cultural-philosophical standpoint, Eric Bolle comments on the 'in between'. He discusses the topic of urban space as it relates to the state of exile, to literature and to politics, placing such issues between Utopia and nostalgia. 'The cultural question is frightening; the problem of culture has a disintegrating influence. Speaking about one's own language and culture, one's background and identity, is a privilege reserved for minorities.'⁸

Raoul Bunschoten, a Dutch architect based in London, uses maps to illustrate the influence of social and cultural immigration on urban processes. His article is part of a research project aimed at the realisation of a world atlas that will map the 'new world' and show the global trends which affect cities and increase

De in Londen woonachtige Nederlandse architect Raoul Bunschoten illustreert met behulp van kaarten de invloed van sociale en culturele immigratieverschijnselen op stedelijke processen. Zijn artikel is onderdeel van een onderzoeksproject dat uiteindelijk een 'wereldatlas' zal opleveren waarin de 'nieuwe' wereld en de mondiale trends die invloed hebben op de steden en de instabiliteit van plaatselijke omgevingen vergroten, in kaart worden gebracht.

De bijdrage van architect en wetenschapper Sophia Vyzoviti bestaat uit een uitgebreide interpretatie van de manier waarop immigranten de stedelijke ruimte gebruiken. Deze interpretatie is gebaseerd op een casestudy in Athene en de auteur stelt ook een ontwerpstrategie voor die beantwoordt aan de specifieke culturele behoeften in relatie met een specifiek gebruik van ruimte.

In haar bijdrage over 'Flanders Fields' stelt Els Verbakel vanuit een kritische visie op het landschap ontwerpstrategieën en hun invloed op de ontwikkeling van bewoning en migratie aan de orde. Verbakel maakt gebruik van het landschap als invalshoek, een territoriaal kenmerk bij uitstek om maatschappelijke, economische en culturele kwesties te bespreken.

Igor Marjanovic en Katerina Rüedi Ray vertalen maatschappelijke en machtsstructuren met betrekking tot migrantenkinderen in een architectonische installatie, onder verwijzing naar Walter Benjamin, die in de beschrijving van zijn bezoek aan Moskou een verband legt tussen de diaspora en een terugkeer naar zijn kinderjaren. Twee redactieleden gingen naar Brussel om met Haroon Saad te praten over het Europese overheidsbeleid met betrekking tot migratie instability in local environments.

Architect and scholar Sophia Vyzoviti offers an extensive reading of the immigrant's use of urban space. Based on a case study carried out in Athens, her article suggests a design strategy. The method responds to specific cultural needs in relation to a specified use of space.

In her contribution on Flanders Fields, Els Verbakel offers a critical view of landscape that analyses design strategies and their impact on the evolution of inhabitation and migration. Verbakel uses 'the landscape', a territorial feature par excellence, to describe social, economic and cultural issues.

Igor Marjanovic and Katerina Rüedi Ray look at social and power structures that are relevant to migrant children and translate them into an architectural installation, making references to Walter Benjamin, who established a connection between diaspora and the regression to childhood in his description of a visit to Moscow.

Two of us went to Brussels to talk with Haroon Saad about European policies on migrancy in urban design. The issue concludes with an essay by Dutch writer Oscar van den Boogaard, who has lived in and visited several metropolises. Memories and observations draw the reader into the author's private world, where he gets to grips with what he sees and experiences, and where he marvels at his surroundings and makes them his own. Time, memory, estrangement and identity are all part of this process. Van den Boogaard tells the story of a stranger in a foreign land, which is, at the same time, the story of a stranger at home away from home.

en stedenbouw.

Het nummer wordt afgesloten met een tekst van de Nederlandse schrijver Oscar van den Boogaard over zijn ervaringen als inwoner en bezoeker van verschillende wereldsteden. Herinneringen en observaties betrekken de lezer bij de innerlijke wereld van de auteur en zijn pogingen deze plaatsen te begrijpen, te ervaren en te observeren, zich erover te verbazen en ze zich eigen te maken. Tijd, herinnering, dissociatie en identiteit maken allemaal deel uit van dit proces. Van den Boogaard vertelt het verhaal van een vreemdeling in een vreemd land, dat tegelijk ook het verhaal is van een vreemdeling in een vertrouwde omgeving.

Pnina Avidar, Max Cohen de Lara, David Mulder, Marieke van Rooy

Vertaling: Auke van den Berg, Bookmakers

1	http://europa.eu.int/rapid/pressReleasesAction.reference=IP/05/1212&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en .	5	Gegevens van het International Migration Report 2002, uitgegeven door de United Nations Population Division.
2	http://www.os.amsterdam.nl	6	<i>Drifting: Architecture and Migrancy</i> , Londen 2004.
3	<i>De Groene Amsterdammer</i> 30 november 2002.	7	Rebecca Saunders (red.), <i>The Concept of the Foreign: An Interdisciplinary Dialogue</i> , Lanham 2003.
4	idem.	8	<i>Lessen in ontheemding</i> , Brussel 1993.

Pnina Avidar, Max Cohen de Lara, David Mulder, Marieke van Rooy

Translation: InOtherWords, Donna de Vries-Hermansader

1	http://europa.eu.int/rapid/pressReleasesAction.reference=IP/05/1212&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en .	5	Data from the International Migration Report 2002, issued by the United Nations Population Division.
2	http://www.os.amsterdam.nl	6	<i>Drifting: Architecture and Migrancy</i> , Londen 2004.
3	<i>De Groene Amsterdammer</i> 30 November 2002.	7	Rebecca Saunders (red.), <i>The Concept of the Foreign: An Interdisciplinary Dialogue</i> , Lanham 2003.
4	ibid.	8	<i>Lessen in ontheemding</i> , Brussels 1993.

De in Londen woonachtige Nederlandse architect Raoul Bunschoten illustreert met behulp van kaarten de invloed van sociale en culturele immigratieverschijnselen op stedelijke processen. Zijn artikel is onderdeel van een onderzoeksproject dat uiteindelijk een 'wereldatlas' zal opleveren waarin de 'nieuwe' wereld en de mondiale trends die invloed hebben op de steden en de instabiliteit van plaatselijke omgevingen vergroten, in kaart worden gebracht.

De bijdrage van architect en wetenschapper Sophia Vyzoviti bestaat uit een uitgebreide interpretatie van de manier waarop immigranten de stedelijke ruimte gebruiken. Deze interpretatie is gebaseerd op een casestudy in Athene en de auteur stelt ook een ontwerpstrategie voor die beantwoordt aan de specifieke culturele behoeften in relatie met een specifiek gebruik van ruimte.

In haar bijdrage over 'Flanders Fields' stelt Els Verbakel vanuit een kritische visie op het landschap ontwerpstrategieën en hun invloed op de ontwikkeling van bewoning en migratie aan de orde. Verbakel maakt gebruik van het landschap als invalshoek, een territoriaal kenmerk bij uitstek om maatschappelijke, economische en culturele kwesties te bespreken.

Igor Marjanovic en Katerina Rüedi Ray vertalen maatschappelijke en machtsstructuren met betrekking tot migrantenkinderen in een architectonische installatie, onder verwijzing naar Walter Benjamin, die in de beschrijving van zijn bezoek aan Moskou een verband legt tussen de diaspora en een terugkeer naar zijn kinderjaren. Twee redactieleden gingen naar Brussel om met Haroon Saad te praten over het Europese overheidsbeleid met betrekking tot migratie instability in local environments.

Architect and scholar Sophia Vyzoviti offers an extensive reading of the immigrant's use of urban space. Based on a case study carried out in Athens, her article suggests a design strategy. The method responds to specific cultural needs in relation to a specified use of space.

In her contribution on Flanders Fields, Els Verbakel offers a critical view of landscape that analyses design strategies and their impact on the evolution of inhabitation and migration. Verbakel uses 'the landscape', a territorial feature par excellence, to describe social, economic and cultural issues.

Igor Marjanovic and Katerina Rüedi Ray look at social and power structures that are relevant to migrant children and translate them into an architectural installation, making references to Walter Benjamin, who established a connection between diaspora and the regression to childhood in his description of a visit to Moscow.

Two of us went to Brussels to talk with Haroon Saad about European policies on migrancy in urban design. The issue concludes with an essay by Dutch writer Oscar van den Boogaard, who has lived in and visited several metropolises. Memories and observations draw the reader into the author's private world, where he gets to grips with what he sees and experiences, and where he marvels at his surroundings and makes them his own. Time, memory, estrangement and identity are all part of this process. Van den Boogaard tells the story of a stranger in a foreign land, which is, at the same time, the story of a stranger at home away from home.

en stedenbouw.

Het nummer wordt afgesloten met een tekst van de Nederlandse schrijver Oscar van den Boogaard over zijn ervaringen als inwoner en bezoeker van verschillende wereldsteden. Herinneringen en observaties betrekken de lezer bij de innerlijke wereld van de auteur en zijn pogingen deze plaatsen te begrijpen, te ervaren en te observeren, zich erover te verbazen en ze zich eigen te maken. Tijd, herinnering, dissociatie en identiteit maken allemaal deel uit van dit proces. Van den Boogaard vertelt het verhaal van een vreemdeling in een vreemd land, dat tegelijk ook het verhaal is van een vreemdeling in een vertrouwde omgeving.

Pnina Avidar, Max Cohen de Lara, David Mulder, Marieke van Rooy

Vertaling: Auke van den Berg, Bookmakers

1	http://europa.eu.int/rapid/pressReleasesAction.reference=IP/05/1212&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en .	5	Gegevens van het International Migration Report 2002, uitgegeven door de United Nations Population Division.
2	http://www.os.amsterdam.nl	6	<i>Drifting: Architecture and Migrancy</i> , Londen 2004.
3	<i>De Groene Amsterdammer</i> 30 november 2002.	7	Rebecca Saunders (red.), <i>The Concept of the Foreign: An Interdisciplinary Dialogue</i> , Lanham 2003.
4	idem.	8	<i>Lessen in ontheemding</i> , Brussel 1993.

Pnina Avidar, Max Cohen de Lara, David Mulder, Marieke van Rooy

Translation: InOtherWords, Donna de Vries-Hermansader

1	http://europa.eu.int/rapid/pressReleasesAction.reference=IP/05/1212&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en .	5	Data from the International Migration Report 2002, issued by the United Nations Population Division.
2	http://www.os.amsterdam.nl	6	<i>Drifting: Architecture and Migrancy</i> , Londen 2004.
3	<i>De Groene Amsterdammer</i> 30 November 2002.	7	Rebecca Saunders (red.), <i>The Concept of the Foreign: An Interdisciplinary Dialogue</i> , Lanham 2003.
4	ibid.	8	<i>Lessen in ontheemding</i> , Brussels 1993.